Titeln “Guds Son”

Många anser att titeln “Guds Son” är ett tillräckligt bevis för att Jesus är den evige Guden. Men först bör det betonas att det inte finns några stora bokstäver bakom dessa båda ord i den grekiska texten. Vi kan därför även skriva *”guds son”* istället för *”Guds Son”*. Vilken variant en översättare väljer beror helt och hållet på dennes beslut och inte på att den grekiska texten kräver det. Utifrån de fem texterna nedan förstår vi att denna titel är avgörande för att förstå vem Jesus verkligen är:

> *”Då Jesus kom till trakten av Caesarea Filippi, frågade han sina lärjungar: ’Vem säger folket att Människosonen är?’ De svarade: ’Somliga säger Johannes Döparen, andra Elia och andra Jeremia eller någon av profeterna.’ Han sade till dem: ’Och ni, vem säger ni att jag är?’ Simon Petrus svarade: ’**Du är** Messias, **den levande Gudens Son**.’ Jesus sade till honom: ’Salig är du, Simon, Jonas son. Ty kött och blod har inte uppenbarat detta för dig, utan min Fader som är i himlen.’”*[1]
>
> *”Han botade så många att alla som led av någon plåga trängde sig inpå för att få röra vid honom. Och när de orena andarna såg honom, kastade de sig ner för honom och ropade: ’**Du är Guds Son**.’ Men han förbjöd dem strängt att avslöja vem han var.”*[2]
>
> *”Många andra tecken, som inte är nerskrivna i denna bok, gjorde Jesus i sina lärjungars åsyn. Men dessa har blivit nerskrivna, för att ni skall tro att **Jesus är** Messias, **Guds Son**, och för att ni genom tron skall ha liv i hans namn.”*[3]
>
> *”Från Paulus, Kristi Jesu tjänare, kallad till apostel och avskild för Guds evangelium, som Gud har utlovat genom sina profeter i de heliga Skrifterna, evangeliet om hans Son, som till sin mänskliga natur föddes av Davids släkt och som genom helighetens Ande blev **med kraft bevisad vara Guds Son** alltifrån uppståndelsen från de döda.”*[4]
>
> *”Skriv till församlingens ängel i Tyatira: **Så säger Guds Son**, han som har ögon som eldslågor och fötter som skinande malm.”*[5]

En annan sak två av dessa texter visar är att titeln ”Messias” (se under *Titeln ”Messias”*) är synonym med titeln ”Guds Son”. Först ser vi att vår himmelska Fader uppenbarade för Petrus att Jesus är *”den levande Gudens Son”*. Det står vidare att när de orena andarna ropade: *”Du är Guds Son”*, förbjöd Jesus dem att avslöja vem han var. Dessa visste nämligen vem han var. Det står även att Jesus blev *”med kraft bevisad vara Guds Son”*. Det står inte att han med kraft blev bevisad vara Gud. Så om Jesus är den Guden måste titeln ”Guds Son” vara synonym med att vara Gud. I sista exemplet är det Jesus själv som säger sig vara Guds Son. Detta säger han vid ett tillfälle långt efter sin uppståndelse från de döda, då han, enligt den traditionella kristna läran, anses ha fått tillbaka sin position som Gud. Men om denna titel har en sådan Gudomlig betydelse, får vi problem med alla de personer i Bibeln som också har denna titel, inklusive vi själva:

---

[1] Matt. 16:13-17

[2] Mark. 3:10-12

[3] Joh. 20:30-31

[4] Rom. 1:1-4

[5] Upp. 2:18

*"När människorna började föröka sig på jorden och döttrar föddes åt dem, såg **Guds söner** att människornas döttrar var vackra, och de tog till hustrur alla de ville ha ... Vid denna tid, då **Guds söner** gick in till människornas döttrar och dessa födde barn åt dem, och även senare, levde våldsverkarna på jorden."*[6]

*"Du skall säga till farao: Så säger HERREN: Israel är **min förstfödde son**, och jag har sagt till dig: Släpp **min son**, så att han kan hålla gudstjänst åt mig."*[7]

*"Din (David) son Salomo är den som skall bygga mitt hus och mina förgårdar. Ty honom har jag **utvalt** till **min son**, och jag skall vara hans fader."*[8]

*"En dag hände det att **Guds söner** kom och trädde fram inför HERREN, och Åklagaren kom också med bland dem ... En dag kom **Guds söner** och trädde fram inför HERREN. Också Åklagaren var med ibland dem och trädde fram inför HERREN."*[9]

*"Var fanns du när jag lade jordens grund? Svara, om du har så stort förstånd. Vem har bestämt hennes mått - du vet! Och vem spände mätsnöret över den? Var fick hennes grundpelare sina fästen? Vem lade hennes hörnsten, medan morgonstjärnorna tillsammans sjöng och alla **Guds söner** ropade av glädje?"*[10]

*"Ge åt HERREN, ni **Guds söner**, ge åt HERREN ära och makt! Ge åt HERREN hans namns ära, tillbed HERREN i helig skrud!"*[11]

*"Jag har sagt att ni är gudar, ni är alla **den Högstes söner**. Men ni måste ändå dö som människor dör, och falla som var furste faller."*[12]

*"Jag skall säga till länderna i norr: 'Ge hit!' och till södern: 'Håll dem inte tillbaka! För hit **mina söner** fjärran ifrån och **mina döttrar** från jordens ände.'"*[13]

*"Gråtande skall de komma, men jag skall leda dem där de går bedjande fram. Jag skall föra dem till vattenbäckar på en jämn väg där de inte skall stappla. Ty jag är en fader för Israel, och Efraim är **min förstfödde son**."*[14]

*"När Israel var ung fick jag honom kär, och ut ur Egypten kallade jag **min son**."*[15]

*"Saliga är de som håller fred, de skall kallas **Guds söner**."*[16] (Bibel 2000)

---

[6] 1 Mos. 6:1-4
[7] 2 Mos. 4:22-23
[8] 1 Krön. 28:6; 2 Sam. 7:13-14; 1 Krön. 22:10
[9] Job 1:6; 2:1
[10] Job 38:4-7
[11] Ps. 29:1-2
[12] Ps. 82:6-7
[13] Jes. 43:6
[14] Jer. 31:9
[15] Hos. 11:1
[16] Matt. 5:9

*"Son till Enos, son till Set, son till Adam, **son till Gud**."*[17]

*"Men åt alla som tog emot honom **gav han rätt** att bli **Guds barn**, åt dem som tror på hans namn."*[18]

*"Därför säger Herren: Gå ut från dem och skilj er från dem och rör inte vid något orent. Då skall jag ta emot er, och jag skall vara er Fader, och ni skall vara **mina söner** och **döttrar**, säger Herren, den Allsmäktige."*[19]

*"Den som segrar skall få detta i arv, och jag skall vara hans Gud, och han skall vara **min son**."*[20]

Här ser vi att både änglar, kungar och andra människor, inklusive vi själva, kallas för Guds söner. I det andra exemplet ser vi att Gud kallade Israel för *"min förstfödde son"*, samma titel Jesus senare fick. I tredje versen står det att kung Salomo blev *utvald* av Gud till att vara Hans son. Att vara en Guds son handlar därför inte om att tillhöra Gud biologiskt, utan om ett utväljande från Hans sida. I Jesu släkttavla står det att Adam var son till Gud, men innebär det att han var biologiskt född av Gud och därmed av samma väsen som Honom? I det sista exemplet står det att de som segrar skall vara Guds söner. Innebär det att dessa skall förvandlas till ett i väsen med den evige Guden, likt den väsensenhet man traditionellt lär ut att Fadern och Sonen har? Som vi redan sett hade titeln "son" på Bibelns tid en mycket vidare betydelse än vad vi i dag är vana vid. Ett flertal texter från både Gamla och Nya testamentet visar att titeln "son" var vanligt förekommande även där ingen biologisk koppling fanns mellan de inblandande:

*"Men Ahas skickade sändebud till Tiglat-Pileser, kungen i Assyrien, och lät säga: 'Jag är din tjänare och **din son**. Drag upp hit och rädda mig från Arams kung och från Israels kung, för de har överfallit mig.'"*[21]

*"Hur har du inte fallit från himlen, du strålande stjärna, du **gryningens son**! Hur har du inte blivit fälld till jorden, du som slog ner folken till marken!"*[22]

*"Ja, jag (Paulus) beder dig för **min son**, den som **jag har fött** i min fångenskap, för Onesimus."*[23] (1917)

*"Församlingen i Babylon, utvald likasom eder församling, hälsar eder. Så gör ock **min** (Paulus) **son** Markus."*[24] (1917)

Att titeln "son" hade en mycket vidare betydelse på Bibelns tid än vad vi i vårt moderna västerländska samhälle är vana vid finns beskrivet i *Uppslagsbok till Bibeln*:

---

[17] Luk. 3:38
[18] Joh. 1:12
[19] 2 Kor. 6:17-18
[20] Upp. 21:7
[21] 2 Kung. 16:7
[22] Jes. 14:12
[23] Fil. v.10
[24] 1 Petr. 5:13

"Ordet 'son' används i hebr inte enbart som beteckning för en avkomma utan också i mycket vidare sammanhang för att ange samhörighet med någon. Elever kan kallas för lärarens söner, bröllopsgäster för bröllopssalens söner etc, Matt 9:15. När Jesus i Bergspredikan talar om 'Guds söner', Matt 5:9, anknyter han till uråldriga föreställningar inom judendomen. I GT talas det om 'Guds söner' som himmelska väsen, Ps 29:1; 89:7, som ingick i den himmelska härskaran kring Guds tron. Inom judendomen utvecklades tanken att de rättfärdiga efter döden skulle få ingå i denna himmelska härskara som 'Guds söner'."[25]

Låt oss titta närmare på en text från exemplen ovan. I denna text sade Gud till kung David angående hans son Salomo att *"honom har jag utvalt till **min son**, och jag skall vara hans fader.*[26] Förutom att dessa ord var riktade till den blivande kung Salomo, utgjorde de även profetiska ord angående den framtida kungen Messias (Jesus). Liksom Salomo *utvaldes* av Gud att vara Hans son, blev även Jesus *utvald* av Gud att vara Hans son. Son-begreppet har därför inget med väsenstillhörighet att göra utan med utväljande. Men vad innebär det då i praktiken att Jesus blev utvald till Guds Son? Den messianske juden Stefan Blad har gett en bra förklaring på detta:

"När det talas om Sonen, syftar det på funktionen att vara efterföljare och representant, på samma sätt som en son imiterar och representerar sin pappa i en familj ... Den förstfödde sonen är den som får faderns namn och rätten att regera i familjen när fadern inte är närvarande. På samma sätt kallas Messias för Son, inte för att den Evige skulle ha fått barn eller förökat sig, utan för att Messias har fått regeringsplatsen över allt skapat ... Det hebreiska son-begreppet har att göra med efterföljelse, representantskap och delegering av auktoritet."[27]

Som vi ser har alltså son-begreppet att göra med efterföljelse, representantskap och delegering av auktoritet. Att detta stämmer syns i de ord lärjungen Natanael sade till Jesus: *"Rabbi, du är Guds Son, du är Israels konung."*[28] För Natanael var titeln "Guds son" tydligt förknippad med att vara Israels konung, på samma sätt som även Salomo var Guds son och Israels konung. Att Gud, Fadern har delegerat sin auktoritet till Jesus ser vi på flera ställen i Bibeln:

*"Då trädde Jesus fram och talade till dem och sade: 'Jag har **fått** all makt i himlen och på jorden.'"*[29]

*"Därför skall hela Israels folk veta att denne Jesus som ni korsfäste, honom har Gud **gjort** både till Herre och Messias."*[30]

*"Den som segrar och håller fast vid mina gärningar ända till slutet, honom skall jag ge makt över folken, och han skall styra dem med järnspira, liksom man krossar lerkärl, såsom jag har **fått** den makten av min Fader."*[31]

---

[25] *Uppslagsbok till Bibeln*. EFS-förlaget, 1987 (s. 161)
[26] 1 Krön. 28:6
[27] http://www.messianictorah.org/se/parasha_se/parashah01.htm 2009-11-30
[28] Joh. 1:49
[29] Matt. 28:18
[30] Apg. 2:36
[31] Upp. 2:26-28

Sista texten är speciellt intressant eftersom Jesus sade dessa ord *efter* sin uppståndelse. Men om nu den evige Guden har gett all denna auktoritet till Jesus, hur kan då Jesus samtidigt vara den Guden? Ja, varför var Gud tvungen att ge Jesus all auktoritet om Jesus själv är Gud? Den enkla sanningen bakom detta förklarade Paulus för oss i sitt brev till församlingen i Korint:

> *"Så har vi bara **en Gud**, **Fadern**, från vilken allting är och till vilken vi själva är, och en Herre, Jesus Kristus, genom vilken allting är och genom vilken vi själva är."*[32]

Sanningen är att det bara finns *en* sann och evig Gud, och det är Fadern. Ingen annan kommer i närheten av Honom, inte ens Jesus.

---

[32] 1 Kor. 8:6